

Nadere voorschriften kwaliteitssystemen

Het bestuur van de Koninklijke Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;

Gelet op artikel 24 van de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants;

Overwegende dat artikel 3 van de Wet op het accountantsberoep de beroepsorganisatie verplicht regels vast te stellen om een goede beroepsuitoefening te bevorderen;

Overwegende dat een goede beroepsuitoefening wordt gerealiseerd door de individuele accountant en de accountantseenheid tezamen en dat het van belang is op het niveau van de accountantseenheid een kwaliteitssysteem in te richten dat als doel heeft een redelijke mate van zekerheid te geven dat personen betrokken bij de opdrachtuitvoering of bedrijfsvoering de van toepassing zijnde wet- en regelgeving naleven;

Stelt de volgende nadere voorschriften vast:

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1

In deze nadere voorschriften wordt verstaan onder:

- *aan assurance verwante opdracht*: aan assurance verwante opdracht als bedoeld in de Begrippenlijst NV COS;
- *accountantsafdeling*: organisatorische eenheid binnen een organisatie, waar een accountant een NVKS-opdracht uitvoert in opdracht van deze organisatie;
- *accountantseenheid*: accountantsafdeling of accountantspraktijk;
- *accountantskantoor*: organisatie waar een accountant een NVKS-opdracht uitvoert in opdracht van een externe opdrachtgever;
- *accountantspraktijk*: accountantskantoor of accountantsorganisatie als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wta;
- *accountantsverklaring*: schriftelijke verklaring van een accountant naar aanleiding van een assurance- of aan assurance verwante opdracht;
- *assurance-opdracht*: assurance-opdracht als bedoeld in de Begrippenlijst NV COS;
- *auditkantoor*: auditkantoor als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van de Wta;
- *Begrippenlijst NV COS*: begrippenlijst opgenomen in de NV COS;
- *eindverantwoordelijke accountant*: accountant die eindverantwoordelijk is voor de uitvoering van een assurance- of aan assurance verwante opdracht onder toepassing van de NV COS en de accountantsverklaring ondertekent;
- *eindverantwoordelijke professional*: niet-accountant in een accountantskantoor die eindverantwoordelijk is voor de uitvoering van een opdracht die gelijkwaardig is aan een assurance- of aan assurance verwante opdracht onder toepassing van andere regelgeving dan de NV COS;
- *kwaliteit*: mate van voldoen aan kwaliteitsnormen;
- *kwaliteitsambitie*: kwaliteit die de accountantseenheid nastreeft;
- *kwaliteitsbeleid*: beleid waarin de kwaliteitsambitie van de accountantseenheid wordt vertaald in meetbare doelstellingen;
- *kwaliteitsbepaler*: accountant die verantwoordelijk is voor het kwaliteitssysteem;
- *kwaliteitsmanager*: persoon die operationeel verantwoordelijk is voor het opzetten, implementeren en bewaken van het stelsel van kwaliteitsbeheersing;
- *kwaliteitssysteem*: kwaliteitsbeleid en stelsel van kwaliteitsbeheersing;
- *netwerk*: netwerk als bedoeld in de Begrippenlijst NV COS;
- *NBA*: Koninklijke Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
- *NV COS*: Nadere voorschriften controle- en overige standaarden;
- *NVKS-opdracht*: assurance- of aan assurance verwante opdracht uitgevoerd door een eindverantwoordelijke accountant onder toepassing van de NV COS en hieraan gelijkwaardige opdrachten uitgevoerd door een eindverantwoordelijke professional onder toepassing van andere regelgeving dan de NV COS;
- *opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelaar*: opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelaar overeenkomstig de Begrippenlijst NV COS;
- *opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling*: opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling overeenkomstig de Begrippenlijst NV COS;

- *opdrachtteam*: opdrachtteam overeenkomstig de Begrippenlijst NV COS, betrokken bij de uitvoering van een NVKS-opdracht;
- *redelijke mate van zekerheid*: hoge, maar niet absolute mate van zekerheid als bedoeld in de Begrippenlijst NV COS;
- *stelsel van kwaliteitsbeheersing*: geheel van maatregelen en procedures gericht op het realiseren van de doelstellingen uit het kwaliteitsbeleid in de werkomgeving van de accountantseenheid;
- *ViO*: Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten;
- *VGBA*: Verordening gedrags- en beroepsregels accountants;
- *Wab*: Wet op het accountantsberoep;
- *Wta*: Wet toezicht accountantsorganisaties.

Artikel 2

Deze nadere voorschriften zijn van toepassing op de kwaliteitsbeheersing van NVKS-opdrachten met uitzondering van wettelijke controles als bedoeld in artikel 1, onderdeel p, van de Wta.

Paragraaf 2 Kwaliteitsbepaler

Artikel 3

1. In iedere accountantseenheid bestaat de functie van kwaliteitsbepaler.
2. Een kwaliteitsbepaler:
 - a. is beleidsbepaler in de accountantseenheid;
 - b. beschikt over kennis en ervaring met betrekking tot kwaliteitssystemen;
 - c. beschikt over de noodzakelijke bevoegdheid en voldoende gezag binnen de accountantseenheid om de taken van kwaliteitsbepaler uit te voeren.
3. In afwijking van het tweede lid, onderdeel a, wordt, indien geen van de accountants binnen de accountantseenheid een beleidsbepaler is, een andere accountant aangesteld als kwaliteitsbepaler.

Artikel 4

1. De kwaliteitsbepaler is verantwoordelijk voor een kwaliteitssysteem dat een redelijke mate van zekerheid geeft dat NVKS-opdrachten worden uitgevoerd conform de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.
2. Het kwaliteitssysteem, bedoeld in het eerste lid, omvat de volgende onderdelen:
 - a. het vaststellen en vastleggen van een kwaliteitsbeleid dat ten minste voldoet aan de paragrafen 4 en 5 van deze nadere voorschriften;
 - b. het periodiek beoordelen van de effectiviteit van het kwaliteitsbeleid;
 - c. het identificeren van risico's die het behalen van de doelstellingen uit het kwaliteitsbeleid kunnen bedreigen;
 - d. het opzetten, implementeren en vastleggen van een stelsel van kwaliteitsbeheersing dat invulling geeft aan de doelstellingen uit het kwaliteitsbeleid en het beheersen van de risico's als bedoeld in onderdeel c;
 - e. het toegankelijk maken en het informeren van de bij de opdrachtovervoering of bedrijfsvoering betrokken personen over:
 - 1° de kwaliteitsambitie;
 - 2° het kwaliteitsbeleid; en
 - 3° het stelsel van kwaliteitsbeheersing;
 - f. het bewaken van de naleving en effectiviteit van het stelsel van kwaliteitsbeheersing.
3. De kwaliteitsbepaler kan zich, onverminderd zijn verantwoordelijkheid, laten ondersteunen door een ander met voldoende kennis en ervaring om de aan de kwaliteitsbepaler opgelegde taken te kunnen uitvoeren.
4. De kwaliteitsbepaler kan, onverminderd zijn verantwoordelijkheid, voor de operationele taken genoemd in het tweede lid, onderdelen c tot en met f, een kwaliteitsmanager aanwijzen.
5. Een kwaliteitsmanager als bedoeld in het vierde lid, beschikt over de kennis en ervaring met betrekking tot het stelsel van kwaliteitsbeheersing die ten minste omvat:
 - a. kennis van de accountantseenheid en de soort opdrachten die worden uitgevoerd;
 - b. deskundigheid en ervaring met betrekking tot risicoanalyse en kwaliteitsbeheersing;
 - c. vaardigheden om de doelstellingen uit het kwaliteitsbeleid om te zetten in maatregelen en procedures;

- d. communicatieve en sociale vaardigheden die nodig zijn om het stelsel van kwaliteitsbeheersing in de accountantseenheid te implementeren en bewaken.
6. De kwaliteitsbepaler die geen kwaliteitsmanager aanwijst, beschikt zelf over de kennis en ervaring, bedoeld in het vijfde lid.
7. De kwaliteitsbepaler ziet erop toe dat de kwaliteitsmanager zijn taken in overeenstemming met deze nadere voorschriften uitvoert.

Artikel 5

1. Voordat een accountant zijn functie als kwaliteitsbepaler aanvaardt, stelt hij vast dat de accountantseenheid aan de volgende randvoorwaarden voldoet:
 - a. de accountantseenheid:
 - 1° heeft een kwaliteitsambitie geformuleerd;
 - 2° bevordert een interne cultuur waarin kwaliteit een essentieel onderdeel van de opdrachtuitvoering en bedrijfsvoering is;
 - 3° accepteert alleen cliënten waarvan is vastgesteld dat er geen informatie is die tot de conclusie zou moeten leiden dat de cliënt niet integer is;
 - 4° draagt er zorg voor dat personen van binnen en buiten de accountantseenheid zonder gevaar voor hun rechtspositie, klachten en beschuldigingen over het niet-naleven van het kwaliteitssysteem aan de orde kunnen stellen;
 - b. de meerderheid van de stemrechten, voor zover deze betrekking hebben op besluiten die direct of indirect van invloed zijn op de uitvoering van NVKS-opdrachten, in een accountantskantoor dat assurance-opdrachten laat uitvoeren door een eindverantwoordelijke accountant onder toepassing van de NV COS of hieraan gelijkwaardige opdrachten laat uitvoeren door een eindverantwoordelijke professional onder toepassing van andere regelgeving dan de NV COS, wordt gehouden door:
 - 1° accountantspraktijken;
 - 2° auditkantoren;
 - 3° accountants of andere natuurlijke personen die beschikken over een verklaring van vakbekwaamheid als bedoeld in artikel 54, eerste lid, van de Wab;
 - c. het dagelijks beleid van een accountantskantoor dat assurance-opdrachten laat uitvoeren door een eindverantwoordelijke accountant onder toepassing van de NV COS of hieraan gelijkwaardige opdrachten laat uitvoeren door een eindverantwoordelijke professional onder toepassing van andere regelgeving dan de NV COS, wordt in meerderheid bepaald door:
 - 1° accountantspraktijken;
 - 2° auditkantoren;
 - 3° accountants of andere natuurlijke personen die beschikken over een verklaring van vakbekwaamheid als bedoeld in artikel 54, eerste lid, van de Wab.
2. Indien het dagelijks beleid van het accountantskantoor als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, door twee beleidsbepalers wordt bepaald, voldoet ten minste een van deze beleidsbepalers aan die bepaling.
3. Indien de kwaliteitsbepaler vaststelt dat de accountantseenheid niet voldoet of niet meer voldoet aan de randvoorwaarden en ook na zijn aandringen niet daaraan gaat voldoen, aanvaardt de kwaliteitsbepaler zijn functie als bedoeld in het eerste lid niet, dan wel legt hij die functie neer en maakt hij dit bekend aan alle bij de opdrachtuitvoering of bedrijfsvoering betrokken eindverantwoordelijke accountants en eindverantwoordelijke professionals.
4. Het bestuur van de NBA kan in bijzondere gevallen op verzoek van de kwaliteitsbepaler ontheffing verlenen van het eerste lid, aanhef en onderdeel b, voor een maximumduur van zes jaren, indien de kwaliteitsbepaler aantoont dat:
 - a. geen van de aandeelhouders of andere eigenaren kwalificeert als accountantspraktijk, auditkantoor, accountant of natuurlijke persoon als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, onder 3°;
 - b. het accountantskantoor minder dan tien procent van zijn jaaromzet en minder dan tien procent van zijn jaarlijkse uren besteedt aan assurance-opdrachten of hieraan gelijkwaardige opdrachten als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b; en
 - c. op andere wijze is gewaarborgd dat accountantspraktijken, auditkantoren, accountants of andere natuurlijke personen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, onder 3°, de besluiten nemen die direct of indirect van invloed zijn op de uitvoering van NVKS-opdrachten.Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
5. De kwaliteitsbepaler aan wie een ontheffing is verleend en die weet of behoort te weten dat niet

wordt voldaan aan een voorwaarde als bedoeld in het vierde lid of in strijd met ontheffingsvoorschriften wordt gehandeld, meldt dit binnen 6 weken aan het bestuur van de NBA.

6. Een ontheffing als bedoeld in het vierde lid vervalt, indien de kwaliteitsbepaler geen melding doet als bedoeld in het vijfde lid.
7. Het bestuur van de NBA kan een ontheffing als bedoeld in het vierde lid intrekken of de ontheffing dan wel de hieraan gestelde voorschriften wijzigen, indien:
 - a. de kwaliteitsbepaler een melding als bedoeld in het vijfde lid heeft gedaan;
 - b. de kwaliteitsbepaler om wijziging of intrekking verzoekt;
 - c. het bestuur van de NBA vaststelt dat niet wordt voldaan aan een voorwaarde als bedoeld in het vierde lid of in strijd met ontheffingsvoorschriften wordt gehandeld.

Paragraaf 3 Eindverantwoordelijke accountant, eindverantwoordelijke professional en accountant

Artikel 6

Een eindverantwoordelijke accountant voert alleen NVKS-opdrachten uit indien bij de accountantseenheid:

- a. een kwaliteitsbepaler is aangesteld;
- b. een kwaliteitsbeleid is vastgesteld; en
- c. een stelsel van kwaliteitsbeheersing is ingericht.

Artikel 7

1. De kwaliteitsbepaler in een accountantskantoor wijst een eindverantwoordelijke professional aan voor het onder toepassing van andere regelgeving dan de NV COS uitvoeren van opdrachten die:
 - a. gelijkwaardig zijn aan een assurance- of aan assurance verwante opdracht; en
 - b. geen betrekking hebben op financiële informatie, tenzij:
 - 1° de uitvoering van deze opdrachten bij of krachtens wet aan de beroepsgroep van deze eindverantwoordelijke professional is toegewezen;
 - 2° deze opdrachten worden uitgevoerd door een eindverantwoordelijke professional die lid is van een beroepsorganisatie die volwaardig lid is van de International Federation of Accountants.
2. De kwaliteitsbepaler ziet erop toe dat deze eindverantwoordelijke professional, indien deze geen lid is van een beroepsorganisatie die volwaardig lid is van de International Federation of Accountants, voldoet aan de volgende vereisten:
 - a. hij heeft met goed gevolg een erkend examen afgelegd van een opleiding waarvan het niveau overeenkomt met een afgesloten universitaire opleiding of gelijkwaardig niveau als bedoeld in artikel 6 van de Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad;
 - b. hij heeft voldoende kennis en ervaring van het vakgebied en de regelgeving ter zake van de opdrachten als bedoeld in het eerste lid;
 - c. hij houdt zich aan de volgende regels ter zake van een goede beroepsuitoefening en waar van toepassing onafhankelijkheid:
 - 1° de VGBA en ViO; of
 - 2° gedrags- en beroepsregels en waar relevant onafhankelijkheidsregels die minimaal gelijkwaardig zijn aan de VGBA en de ViO;
 - d. hij lid is van een beroepsgroep die:
 - 1° de kwaliteit van de opdrachtuitvoering toetst;
 - 2° onderworpen is aan tuchtrecht;
 - 3° permanente educatie voorschrijft.
3. De kwaliteitsbepaler ziet erop toe dat een eindverantwoordelijke professional kenbaar maakt vanuit welk kennis- en ervaringsgebied een opdracht als bedoeld in het eerste lid wordt uitgevoerd en welke regels hierbij worden toegepast.

Artikel 8

1. Een accountant is als lid van het opdrachtteam alleen betrokken bij de opdrachtuitvoering:
 - a. van een assurance- of aan assurance verwante opdracht waarop de NV COS van toepassing

- zijn, als die opdracht vanuit een accountantseenheid door een eindverantwoordelijke accountant wordt uitgevoerd;
- b. van een opdracht die gelijkwaardig is aan een opdracht als bedoeld in onderdeel a, waarop andere regelgeving dan de NV COS van toepassing is, als die opdracht vanuit een accountantskantoor door een eindverantwoordelijke professional wordt uitgevoerd.
2. Een accountant is alleen betrokken bij de bedrijfsvoering van een accountantseenheid, indien hij geen informatie heeft die erop wijst dat:
 - a. de accountantseenheid; of
 - b. een in Nederland gevestigd ander onderdeel van het netwerk, een opdracht als bedoeld in het eerste lid laat uitvoeren door een ander dan een eindverantwoordelijke accountant of eindverantwoordelijke professional.
 3. Een accountant onthoudt zich van elk handelen of nalaten waarvan hij weet of behoort te weten dat dit in strijd is met deze nadere voorschriften.

Paragraaf 4 Vereisten kwaliteitssysteem

Artikel 9

1. De kwaliteitsbepaler richt het kwaliteitssysteem zodanig in dat dit een redelijke mate van zekerheid geeft dat:
 - a. voldoende personen met de juiste vakbekwaamheid beschikbaar zijn om NVKS-opdrachten van de accountantseenheid in overeenstemming met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving uit te voeren;
 - b. personen betrokken bij de opdrachttuitvoering of bedrijfsvoering beschikken over, voor zover voor hun rol binnen de accountantseenheid relevant:
 - 1° actuele kennis van het stelsel van kwaliteitsbeheersing;
 - 2° actuele kennis van wet- en regelgeving; en
 - 3° vaardigheden om de kennis, bedoeld onder 1° en 2°, toe te passen;
 - c. de taken en bevoegdheden van een eindverantwoordelijke accountant worden vastgelegd.
2. De kwaliteitsbepaler stelt disciplinaire maatregelen vast voor categorieën van schendingen van het kwaliteitsbeleid of het stelsel van kwaliteitsbeheersing.
3. Indien de accountantseenheid niet is aangesloten bij een klachten- of geschillencommissie, stelt de kwaliteitsbepaler een klachtenregeling vast ter zake van vermeende schendingen van het kwaliteitsbeleid of het stelsel van kwaliteitsbeheersing.

Artikel 10

1. De kwaliteitsbepaler richt het kwaliteitssysteem zodanig in dat dit een redelijke mate van zekerheid geeft dat:
 - a. een eindverantwoordelijke accountant, alvorens hij namens de accountantseenheid een NVKS-opdracht accepteert of continueert:
 - 1° alle informatie verzamelt die van belang kan zijn voor de opdrachtacceptatie of -continuering;
 - 2° de integriteit van de opdrachtgever overweegt en vaststelt dat hij geen informatie heeft die erop wijst dat de opdrachtgever niet integer is;
 - 3° vaststelt dat hij voldoende deskundigheid, tijd en middelen beschikbaar heeft om de NVKS-opdracht in overeenstemming met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving uit te voeren;
 - 4° vaststelt dat de accountantseenheid en het opdrachtteam de van toepassing zijnde ethische voorschriften kunnen naleven;
 - b. een eindverantwoordelijke accountant de beoordeling van de aanvaarding of continuering van de NVKS-opdracht vastlegt;
 - c. de naam van een eindverantwoordelijke accountant bekend is bij het leidinggevende orgaan en indien van toepassing bij het toezichthoudende orgaan van de opdrachtgever.
2. Ter uitvoering van het eerste lid, onderdeel a, onder 1° en 2°, kan een eindverantwoordelijke accountant gebruik maken van eerder verkregen informatie in de accountseenheid.

Artikel 11

De kwaliteitsbepaler richt het kwaliteitssysteem zodanig in dat dit een redelijke mate van zekerheid geeft dat een eindverantwoordelijke accountant een NVKS-opdracht beëindigt of wijzigt als informatie

bekend wordt die, was deze bekend geweest op het moment van aanvaarding of continuering, ertoe zou hebben geleid dat deze opdracht niet, dan wel in gewijzigde vorm zou zijn aanvaard of gecontinueerd.

Artikel 12

1. De kwaliteitsbepaler wijst voor elke NVKS-opdracht een eindverantwoordelijke accountant of eindverantwoordelijke professional aan.
2. De kwaliteitsbepaler richt het kwaliteitssysteem zodanig in dat dit een redelijke mate van zekerheid geeft dat een persoon als bedoeld in het eerste lid:
 - a. actief betrokken is bij de uitvoering van de NVKS-opdracht waarvoor hij eindverantwoordelijk is;
 - b. voldoende tijd besteedt aan de NVKS-opdracht;
 - c. voldoende middelen en personen inzet;
 - d. of een ander ervaren lid van het opdrachtteam, minder ervaren leden van het opdrachtteam begeleidt en beoordeelt bij het uitvoeren van de NVKS-opdracht;
 - e. signalen van fraude opvolgt in overeenstemming met de vereisten voor de NVKS-opdracht en waar van toepassing de wettelijke verplichtingen van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme;
 - f. de NVKS-opdracht gestructureerd documenteert waardoor:
 - 1° in ieder geval voldaan wordt aan de relevante documentatievereisten van de VGBA, de NV COS of andere voor deze opdracht van toepassing zijnde wet- en regelgeving en waar van toepassing de ViO;
 - 2° het mogelijk is effectief intern en extern toezicht te houden;
 - g. ten aanzien van de NVKS-opdracht zo nodig advies vraagt aan een deskundige persoon waarbij hij:
 - 1° rekening houdend met de kennis van het opdrachtteam, advies vraagt over moeilijke of omstrede zaken;
 - 2° de conclusies naar aanleiding van de adviesvraag afstemt met de geconsulteerde persoon;
 - 3° opvolging geeft aan conclusies als bedoeld in dit onderdeel, onder 2°;
 - 4° de adviesvraag, conclusies en de hieruit volgende acties, vastlegt in het opdracht-dossier;
 - h. een voor de NVKS-opdracht relevant verschil van mening behandelt en oplost waarbij hij:
 - 1° het meningsverschil en de bereikte conclusies ter zake van de oplossing in het opdracht-dossier vastlegt;
 - 2° de accountantsverklaring niet eerder dateert dan nadat het meningsverschil is opgelost;
 - i. de accountantsverklaring naar aanleiding van de NVKS-opdracht persoonlijk ondertekent;
 - j. het definitieve opdracht-dossier uiterlijk twee maanden na de datering en ondertekening van de accountantsverklaring afsluit.
3. De kwaliteitsbepaler richt het kwaliteitssysteem zodanig in dat dit een redelijke mate van zekerheid geeft dat een bij de opdrachttuitvoering of bedrijfsvoering van de accountseenheid betrokken persoon gegevens of inlichtingen waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, zich houdt aan de geheimhoudingsvereisten, bedoeld in artikel 16 van de VGBA.

Artikel 13

1. De kwaliteitsbepaler stelt toetsingscriteria vast op basis waarvan wordt bepaald of voor een NVKS-opdracht een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling noodzakelijk is.
2. De kwaliteitsbepaler richt het kwaliteitssysteem zodanig in dat dit een redelijke mate van zekerheid geeft dat bij de opdrachten, bedoeld in het eerste lid:
 - a. een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelaar wordt aangewezen;
 - b. de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling is voltooid voordat de accountantsverklaring wordt gedateerd.

Artikel 14

1. De kwaliteitsbepaler richt het kwaliteitssysteem zodanig in dat dit een redelijke mate van zekerheid geeft dat een andere eindverantwoordelijke accountant of eindverantwoordelijke professional wordt aangewezen die de uitvoering of afronding van een NVKS-opdracht waarneemt voor een eindverantwoordelijke accountant of een eindverantwoordelijke professional als die niet in staat is deze opdracht zorgvuldig uit te voeren of af te ronden;
2. Indien er binnen de accountantseenheid slechts één eindverantwoordelijke accountant NVKS-opdrachten uitvoert, maakt deze afspraken met een accountant van buiten de accountantseenheid

die voor hem kan waarnemen als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 15

1. De kwaliteitsbepaler draagt zorg voor een beroepsaansprakelijkheidsverzekering die in redelijke mate de risico's verzekert van de beroepsuitoefening door:
 - a. a een accountantskantoor; en
 - b. b bij de opdrachtuitvoering of bedrijfsvoering betrokken personen.
2. De beroepsaansprakelijkheidsverzekering, bedoeld in het eerste lid, voldoet ten minste aan de volgende vereisten:
 - a. de verzekering wordt aangegaan met een verzekeraar van wie het aannemelijk is dat deze voldoet aan redelijkerwijs te stellen eisen van solvabiliteit;
 - b. de verzekering biedt jaarlijks dekking voor ten minste tweemaal het verzekerd bedrag per aanspraak;
 - c. onder de dekking van de verzekering vallen alle werkzaamheden die door het accountantskantoor en de eventueel aan haar verbonden accountantsorganisatie als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wta worden verricht, ongeacht door wie de claim wordt ingediend;
 - d. het eigen risico per aanspraak brengt de solvabiliteit van het accountantskantoor niet in gevaar;
 - e. de verzekering heeft ten minste Europa als dekkinggebied;
 - f. de inloop- en uitlooprisico's zijn gedurende ten minste twee jaren gedekt;
 - g. de verzekering dekt de kosten van benodigde juridische bijstand in het kader van het in procedures te voeren verweer.
3. Het bestuur van de NBA stelt de minimale hoogte van de verzekerde bedragen en het maximale eigen risico per aanspraak als bedoeld in het tweede lid, onderdeel d, vast, waarbij deze afhankelijk worden gesteld van de jaaromzet.
4. De kwaliteitsbepaler beoordeelt te allen tijde of er specifieke omstandigheden zijn die het noodzakelijk of wenselijk maken een verzekering af te sluiten met een hogere dekking of lager eigen risico dan op grond van het derde lid door het bestuur van de NBA is vastgesteld.
5. Het bestuur van de NBA kan op verzoek van de kwaliteitsbepaler ontheffing verlenen van het eerste lid, indien de kwaliteitsbepaler aantoont dat daaraan vanwege erkende gemoedsbezwaren redelijkerwijs niet kan worden voldaan en dat het doel dat het eerste lid beoogt te bereiken anderszins wordt bereikt. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
6. Een ontheffing kan worden ingetrokken, indien de erkende gemoedsbezwaren zijn komen te vervallen of in strijd met de ontheffingsvoorschriften wordt gehandeld.

Artikel 16

1. Indien de kwaliteitsbepaler in een accountantskantoor een eindverantwoordelijke professional heeft aangewezen voor het uitvoeren van een NVKS-opdracht, handelt hij overeenkomstig de vereisten in deze paragraaf met dien verstande dat voor:
 - 1° <<eindverantwoordelijke accountant>> telkens wordt gelezen: eindverantwoordelijke professional;
 - 2° <<accountantsverklaring>> telkens wordt gelezen: rapportage naar aanleiding van de uitvoering van een NVKS-opdracht.
2. Dit artikel is niet van toepassing op de artikelen 12, tweede lid, onderdeel i, en 14.

Paragraaf 5 Aanvullende eisen kwaliteitssysteem assurance-opdrachten

Artikel 17

Deze paragraaf is van toepassing op:

- a. assurance-opdrachten die worden uitgevoerd onder toepassing van de NV COS;
- b. opdrachten die gelijkwaardig zijn aan assurance-opdrachten als bedoeld in onderdeel a en worden uitgevoerd door een eindverantwoordelijke professional onder toepassing van andere regelgeving dan de NV COS.

Artikel 18

De kwaliteitsbepaler richt het kwaliteitssysteem zodanig in dat dit een redelijke mate van zekerheid geeft dat jaarlijks wordt vastgesteld dat:

- a. personen betrokken bij de opdrachtuitvoering of bedrijfsvoering beschikken over de voor hen relevante kennis en vaardigheden als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b;
- b. eindverantwoordelijke accountants en andere accountants betrokken bij de opdrachtuitvoering of bedrijfsvoering aan hun verplichtingen uit hoofde van permanente educatie hebben voldaan.

Artikel 19

1. De kwaliteitsbepaler richt het kwaliteitssysteem zodanig in dat dit een redelijke mate van zekerheid geeft dat:
 - a. de accountantseenheid geen betrekkingen onderhoudt die een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van opdrachten als bedoeld in artikel 17 kunnen zijn;
 - b. een eindverantwoordelijke accountant de uitvoering van een opdracht als bedoeld in artikel 17 weigert of beëindigt, als hij de onafhankelijke uitvoering van die opdracht niet kan waarborgen in overeenstemming met de ViO;
 - c. het accountantskantoor geen opdracht als bedoeld in artikel 17 laat uitvoeren ten behoeve van een eigenaar van het accountantskantoor;
 - d. de accountantseenheid bij het beoordelen of belonen van een lid van het assurance-team artikel 46 van de ViO in acht neemt;
 - e. registraties plaatsvinden van omstandigheden waarvan het aangewezen is dat deze op het niveau van de accountantseenheid worden geïdentificeerd ter ondersteuning van degene die beoordeelt of een opdracht als bedoeld in artikel 17 onafhankelijk wordt uitgevoerd; en
 - f. een systematische, toegankelijke en actuele cliëntadministratie wordt bijgehouden waarin per cliënt van opdrachten als bedoeld in artikel 17 de volgende gegevens worden vastgelegd:
 - 1° de naam, het adres en de vestigingsplaats;
 - 2° of de cliënt een organisatie van openbaar belang is;
 - 3° de naam van de voor een opdracht als bedoeld in artikel 17 eindverantwoordelijke accountant;
 - 4° de per boekjaar in rekening gebrachte vergoedingen voor opdrachten als bedoeld in artikel 17 en de in rekening gebrachte vergoedingen voor de overige verleende diensten.
2. Of een betrekking een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van een opdracht kan zijn als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, en of een bedreiging ertoe leidt dat een eindverantwoordelijke accountant een opdracht zou moeten weigeren of beëindigen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt beoordeeld op basis van:
 - a. hetgeen een objectieve, redelijke en geïnformeerde derde aanvaardbaar en toereikend acht; en
 - b. de omstandigheden die degene die de onafhankelijkheid beoordeelt, weet of behoort te weten.
3. Dit artikel is niet van toepassing op betrekkingen tussen een in het buitenland gevestigd onderdeel van het netwerk of een daaraan verbonden persoon en:
 - a. een in het buitenland gevestigde verbonden derde; of
 - b. een persoon verbonden aan een in het buitenland gevestigde verbonden derde, als wordt vastgesteld en geregistreerd dat identificatie en beoordeling van een bedreiging als gevolg van die betrekkingen en het nemen van een maatregel plaatsvindt aan de hand van regels die ten minste gelijkwaardig zijn aan de Code of Ethics van The International Ethics Standards Board for Accountants.

Artikel 20

1. De kwaliteitsbepaler richt het kwaliteitssysteem zodanig in dat dit een redelijke mate van zekerheid geeft dat indien een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling van een opdracht als bedoeld in artikel 17 plaatsvindt:
 - a. de eindverantwoordelijke accountant:
 - 1° relevante documenten en informatie aan de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelaar verstrekt;
 - 2° de significante aangelegenheden die aan het licht zijn gekomen tijdens de uitvoering van deze opdracht, waaronder zaken die tijdens de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling zijn vastgesteld, met de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelaar bespreekt;
 - b. de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelaar de diepgang van de uit te voeren opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling laat afhangen van de aard en omvang van de opdracht en zijn overwegingen documenteert;
 - c. de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelaar een objectieve evaluatie uitvoert van:
 - 1° de significante oordeelsvormingen van het opdrachtteam; en

- 2° de conclusies die zijn getrokken bij de formulering van de voorgestelde accountantsverklaring;
- d. de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelaar vastlegt:
 - 1° dat de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling is uitgevoerd in overeenstemming met het stelsel van kwaliteitsbeheersing;
 - 2° dat de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling tijdig, in overeenstemming met artikel 13, tweede lid, is afgerond; en
 - 3° wat zijn conclusie is over de uitkomst die door de eindverantwoordelijke accountant is verwoord in de voorgestelde accountantsverklaring.
2. De evaluatie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, houdt het volgende in:
 - a. bespreking van significante aangelegenheden met de eindverantwoordelijke accountant;
 - b. beoordeling van het object van onderzoek en de voorgestelde accountantsverklaring;
 - c. beoordeling van geselecteerde documentatie met betrekking tot de significante oordeelsvormingen van het opdrachtteam en de conclusies die zijn getrokken; en
 - d. beoordeling of de voorgestelde accountantsverklaring passend is.
3. De kwaliteitsbepaler richt het kwaliteitssysteem zodanig in dat dit een redelijke mate van zekerheid geeft dat een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling plaatsvindt bij controleopdrachten van financiële overzichten bij organisaties van openbaar belang.
4. De kwaliteitsbepaler richt het kwaliteitssysteem zodanig in dat dit een redelijke mate van zekerheid geeft dat een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelaar die een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling van een opdracht als bedoeld in het derde lid bij een organisatie van openbaar belang uitvoert:
 - a. beoordeelt hoe de eindverantwoordelijke accountant de onafhankelijke uitvoering van de opdracht heeft gewaarborgd;
 - b. vaststelt dat passende adviesvragen als bedoeld in artikel 12, tweede lid, onder g, zijn gesteld en de daaruit voortvloeiende conclusies zijn beoordeeld;
 - c. beoordeelt of de geselecteerde documentatie een goede weergave is van de uitgevoerde werkzaamheden met betrekking tot significante oordeelsvormingen en of deze de conclusies onderbouwt die zijn getrokken.

Artikel 21

Indien de kwaliteitsbepaler in een accountantskantoor een eindverantwoordelijke professional heeft aangewezen voor het uitvoeren van een NVKS-opdracht, handelt hij overeenkomstig de vereisten in deze paragraaf met dien verstande dat voor:

- a. <<eindverantwoordelijke accountant>> telkens wordt gelezen: eindverantwoordelijke professional;
- b. <<accountantsverklaring>> telkens wordt gelezen: rapportage naar aanleiding van de uitvoering van een NVKS-opdracht;
- c. <<in overeenstemming met de ViO>> wordt gelezen: in overeenstemming met onafhankelijkheidsregels die minimaal gelijkwaardig zijn aan de ViO.

Paragraaf 6 Kwaliteitsbeheersing

Artikel 22

1. Ter uitvoering van artikel 4, tweede lid, onderdeel f, evalueert de kwaliteitsmanager ten minste jaarlijks of het stelsel van kwaliteitsbeheersing:
 - a. relevant en toereikend is;
 - b. wordt nageleefd op opdrachtniveau, door middel van dossierreviews waarbij periodiek een afgerond dossier van iedere eindverantwoordelijke accountant wordt onderzocht.
2. De kwaliteitsmanager:
 - a. legt de evaluatie, bedoeld in het eerste lid, vast;
 - b. verwerkt de uitkomsten van de in het eerste lid genoemde evaluatie in het stelsel van kwaliteitsbeheersing of stelt verbeteringen in het kwaliteitsbeleid voor aan de kwaliteitsbepaler;
 - c. registreert schendingen als bedoeld in artikel 9, tweede lid;
 - d. adviseert de kwaliteitsbepaler over het opleggen van mogelijke disciplinaire maatregelen als bedoeld in artikel 9, tweede lid, tegen degenen die een schending hebben begaan, in het bijzonder tegen degenen die dat herhaaldelijk doen;
 - e. registreert de disciplinaire maatregelen;
 - f. communiceert de uitkomsten van de in het eerste lid genoemde evaluatie jaarlijks binnen de accountantseenheid waarbij hij ten minste aandacht besteedt aan de systematische, zich

herhalende of andere belangrijke onvolkomenheden en de maatregelen die zijn getroffen om deze onvolkomenheden op te lossen;

- g. evalueert de effectiviteit van de aangebrachte wijzigingen en verbeteringen in het stelsel van kwaliteitsbeheersing en het kwaliteitsbeleid, en van de disciplinaire maatregelen als bedoeld in onderdeel e.

Artikel 23

1. De kwaliteitsbepaler handelt klachten ter zake van vermeende schendingen als bedoeld in artikel 9, derde lid, af.
2. De kwaliteitsmanager:
 - a. adviseert de kwaliteitsbepaler inzake de zorgvuldige afhandeling van klachten ter zake van vermeende schendingen;
 - b. registreert klachten en de afhandeling hiervan.

Artikel 24

De kwaliteitsmanager zorgt ervoor dat een eindverantwoordelijke accountant die door een ander dan de opdrachtgever wordt betrokken in een tuchtrechtsgeding, de leiding van de betrokken opdrachtgever zo snel mogelijk op de hoogte brengt en houdt van de behandeling van de klacht.

Artikel 25

1. De kwaliteitsmanager bewaart ten minste zeven jaren, tenzij bij of krachtens wet anders is bepaald:
 - a. nadat het zijn geldigheid heeft verloren, de in artikel 4, tweede lid, onderdelen a en d genoemde vastlegging van het kwaliteitsbeleid en het stelsel van kwaliteitsbeheersing;
 - b. na vastlegging, de evaluatie van het kwaliteitsbeleid en het stelsel van kwaliteitsbeheersing, bedoeld in artikel 22, eerste lid;
 - c. na vastlegging, de registratie van schendingen en disciplinaire maatregelen, bedoeld in artikel 22, tweede lid, onderdelen c en e;
 - d. na vastlegging, de registratie van klachten en de afhandeling hiervan, bedoeld in artikel 23, onderdeel b;
 - e. opdracht dossiers nadat deze zijn afgesloten.
2. Op het moment dat een accountantseenheid ophoudt te bestaan, zorgt de kwaliteitsmanager ervoor dat:
 - a. opdracht dossiers in overeenstemming met het eerste lid, aanhef en onderdeel e, worden bewaard;
 - b. de vertrouwelijkheid van gegevens in opdracht dossiers is geborgd;
 - c. opdracht dossiers gedurende de bewaartermijn, bedoeld in het eerste lid, toegankelijk zijn voor de eindverantwoordelijke accountant en voor de andere accountants die bij de uitvoering van de opdracht waren betrokken.

Artikel 26

Indien de kwaliteitsbepaler in een accountantskantoor een eindverantwoordelijke professional heeft aangewezen voor het uitvoeren van een NVKS-opdracht, handelen hij of de kwaliteitsmanager overeenkomstig de vereisten in deze paragraaf met dien verstande dat voor <<eindverantwoordelijke accountant>> telkens wordt gelezen: eindverantwoordelijke professional.

Paragraaf 7 Verlicht regime kleine accountantseenheden

Artikel 27

1. In afwijking van artikel 4, tweede lid, onderdelen a en d, kunnen bepalingen uit paragraaf 4 en 5 van deze nadere voorschriften, met uitzondering van de artikelen 7, 8, 14 en 15, achterwege worden gelaten of beperkt worden toegepast, indien deze vanwege de aard en omvang van een accountantseenheid niet relevant zijn voor de opdrachtn uitvoering of bedrijfsvoering van een accountantseenheid.
2. De artikelen 3, 4, 5, eerste lid, aanhef en onderdeel c, 5, tweede en derde lid, 6, 9 tot en met 13 en 16 tot en met 23 zijn niet van toepassing als binnen een accountantseenheid maximaal twee eindverantwoordelijke accountants of één eindverantwoordelijke accountant en één eindverantwoordelijke professional werkzaam zijn en naast deze personen maximaal vijf personen betrokken zijn bij de opdrachtn uitvoering of bedrijfsvoering, mits een eindverantwoordelijke accountant:

- a. op andere wijze waarborgt dat wordt voldaan aan het vereiste van artikel 4, eerste lid, dat NVKS-opdrachten worden uitgevoerd conform de van toepassing zijnde wet- en regelgeving; en
 - b. jaarlijks namens de accountantseenheid ten minste:
 - 1° een evaluatie uitvoert van de kwaliteitsambitie en van de wijze waarop hij heeft gewaarborgd dat NVKS-opdrachten conform de van toepassing zijnde wet- en regelgeving zijn uitgevoerd;
 - 2° de evaluatie als bedoeld onder 1°, bespreekt met een accountant van buiten de accountantseenheid die beschikt over deskundigheid en ervaring met betrekking tot kwaliteitsbeheersing; en
 - 3° de evaluatie als bedoeld onder 1°, en de uitkomsten van de bespreking als bedoeld onder 2°, vastlegt.
3. Bij kwaliteitsbeheersing onder het regime, bedoeld in het tweede lid, handelt een eindverantwoordelijke accountant overeenkomstig de artikelen 5, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, 7, 14, 15, 24 tot en met 26.

Paragraaf 8 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 28

De volgende nadere voorschriften worden ingetrokken:

- a. Tijdelijke nadere voorschriften kwaliteitssystemen;
- b. Nadere voorschriften accountantskantoren ter zake van assurance-opdrachten, vastgesteld door het bestuur van de Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten;
- c. Nadere voorschriften accountantskantoren ter zake van assurance-opdrachten, vastgesteld door het bestuur van het Nederlands Instituut van Registeraccountants;
- d. Nadere voorschriften accountantskantoren ter zake van aan assurance verwante opdrachten, vastgesteld door het bestuur van de Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten;
- e. Nadere voorschriften accountantskantoren ter zake van aan assurance verwante opdrachten, vastgesteld door het bestuur van het Nederlands Instituut van Registeraccountants.

Artikel 29

1. Deze nadere voorschriften treden in werking op 1 januari 2017 en worden toegepast met ingang van 1 januari 2018.
2. In afwijking van het eerste lid treedt artikel 28 op 1 januari 2018 in werking.
3. Deze nadere voorschriften mogen, integraal, worden toegepast met ingang van 1 januari 2017, in welk geval de nadere voorschriften, genoemd in artikel 28, buiten toepassing blijven.

Artikel 30

Deze nadere voorschriften worden aangehaald als: Nadere voorschriften kwaliteitssystemen, bij afkorting NVKS.

Vastgesteld bij besluit van het bestuur van de NBA van 8 november 2016